

*NOK w
Pierwszej Instancji (dla trybu postępowania)*



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Komisja Rozstrzygająca

*Pip. Szewc
10.11.19
[Signature]*

ID-1379056

KPK-KPO.443.144.2019



0000224856

Lublin, *30* października 2019 r.

W
P
L
Y
N
E
L
O

URZĄD MIASTA PIŁY
64-920 PIŁA
KANCELARIA GŁÓWNA URZĘDU

2019 -11- 06
1-42871-2019

L.dz. L.zał.

Pan
Piotr Głowski
Prezydent Miasta Piły

Na podstawie art. 61a ust. 8 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2019 r., poz. 489, ze zm.) przesyłam uchwałę Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 20 września 2019 r. w sprawie zgłoszonych przez Pana zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego z dnia 26 lipca 2019 r. (Nr LPO.411.002.01.2019), skierowanego w związku z kontrolą S/19/002 „Realizacja przez wybrane gminy województwa wielkopolskiego i lubuskiego zadań z zakresu zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami”, wraz z uzasadnieniem.

Jednocześnie informuję, że od uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli odwołanie nie przysługuje.

Załącznik:

Uchwała z dnia 20 września 2019 r.

Przewodniczący
Zespołu Orzekającego

Agnieszka Bury

Doradca prawny
w Delegaturze NIK w Lublinie



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Komisja Rozstrzygająca

KPK-KPO.443.144.2019

Lublin, dnia 20 września 2019 r.

UCHWAŁA

Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli

w składzie:

Przewodniczący:	Agnieszka Bury	–	doradca prawny w Delegaturze NIK w Lublinie,
Członkowie:	Wanda Bącal		doradca ekonomiczny w Delegaturze NIK w Lublinie,
	Przemysław Fidecki	–	doradca ekonomiczny w Delegaturze NIK w Lublinie,
przy udziale protokolanta:	Anny Zawadzkiej	–	sekretarza Dyrektora Delegatury w Delegaturze NIK w Lublinie,

po rozpatrzeniu na posiedzeniu jawnym w dniu 20 września 2019 r., w trybie art. 61a ust. 5 i 6 oraz art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zastrzeżeń zgłoszonych przez Prezydenta Miasta Piły, do wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli z 26 lipca 2019 r. (LPO.411.002.01.2019), sporządzonego w związku z przeprowadzoną w Urzędzie Miasta Piły kontrolą nr S/19/002 *Realizacja przez wybrane gminy województwa wielkopolskiego i lubuskiego zadań z zakresu zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami:*

- 1) uwzględnił w całości zastrzeżenie 9. — dotyczące nieprawidłowości stwierdzającej, że Gmina zleciła wykonywanie sterylizacji lub kastracji bezdomnych kotów Towarzystwu opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Pile, mimo że na podstawie art. 11 a ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt² zadanie to może zostać powierzone tylko schronisku dla zwierząt oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 5 o „zlecenie kastracji lub sterylizacji zwierząt wyłącznie podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt” — i w związku z tym:
 - wykreślił oznaczenie i treść nieprawidłowości nr 6 na str. 20 i 21 wystąpienia pokontrolnego oraz przywołane akta kontroli oraz zmienił odpowiednio numerację kolejnych nieprawidłowości;
 - na str. 23 skreślił oznaczenie i treść wniosku pokontrolnego nr 5 i zmienił odpowiednio numerację kolejnych wniosków;

¹ Dz. U. 2019 r. poz. 489, ze zm. Dalej „ustawa o NIK”.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 122, ze zm.

2) uwzględnił w części:

- a) zastrzeżenie 1. — dotyczące prowadzenia elektronicznej ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń wymaganych dyspozycją art. 7 ust. 6b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³ — i w związku z tym na stronie 14 wystąpienia pokontrolnego skreślił ostatnie zdanie rozpoczynające się wyrazami: „Informacje na stronie BIP ...” i kończące wyrazami: „... o dostępie do informacji publicznej⁴⁶.”;
- b) zastrzeżenie 2. —dotyczące nieprawidłowości polegającej na wybraniu w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na wyłapywanie i utrzymywanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt w roku 2017 oferty podmiotu VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski, który nie spełniał warunków określonych w SIWZ, co było niezgodne z art. 24 ust. 1 pkt 12 pzp, w związku z czym oferta, na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 pzp, podlegała odrzuceniu i związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 2 o „Zapewnienie, w toku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego związanego z realizowaniem zadań dotyczących ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, wyboru wykonawców spełniających określone w SIWZ wymagania” — i w związku z tym na str. 23 skreślił oznaczenie i treść wniosku pokontrolnego nr 2 i zmienił odpowiednio numerację kolejnych wniosków;
- c) zastrzeżenie 3. — dotyczące nieprawidłowości polegającej na niezawarciu w umowach na wyłapywanie i utrzymanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły w latach 2017-2019 wszystkich postanowień wymaganych dyspozycją § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt⁴ oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 3 o „zawarcie w umowach o realizację zadania polegającego na wyłapywaniu bezdomnych zwierząt, wszystkich wymaganych postanowień określonych w rozporządzeniu w sprawie zasad wyłapywania oraz ustalonymi przez Radę Miasta Programami” — i w związku z tym w treści wystąpienia pokontrolnego:
- na str. 3 w akapicie drugim w sekcji „Uzasadnienie oceny ogólnej” w wersji 12 od góry akapitu skreślił fragment o treści: „ , a także miejsca ich przetrzymywania przed przewiezieniem do schroniska”;
 - na str. 16 w wierszach 24-28 od góry zdaniu rozpoczynającemu się wyrazami: „Umowy te nie zawierały między innymi...” nadał brzmienie: „Umowy te nie zawierały wskazania urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wyłapywane oraz określenia środków do przewozu zwierząt.”;
- d) zastrzeżenie 4. — dotyczące nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret pierwsze, w której wskazano na zlecenie wykonywania opieki nad bezdomnymi zwierzętami w schronisku, które nie spełniało wymagań określonych: w § 2 ust. 1 pkt 2 i 3, § 2 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt⁵ oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 4 o treści: „Podjęcie działań mających na celu zapewnienie realizowania zadania polegającego na opiece nad zwierzętami bezdomnymi z terenu gminy, przez podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt w obiekcie spełniającym obowiązujące wymagania” — i w związku z tym na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w nieprawidłowości oznaczonej numerem 5.1 tiret pierwszemu nadał brzmienie: „§ 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm. Dalej: *ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

⁴ Dz. U. z 1998 r. Nr 116, poz. 753. Dalej: „rozporządzenie w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt”.

⁵ Dz. U. Nr 158, poz. 1657. Dalej: „rozporządzenie w sprawie wymagań weterynaryjnych dla schronisk”.

Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23 czerwca 2004 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych, tj. nie wyodrębniono pomieszczeń dla samic z oseskami, które przebywały w klatkach kenelowych w pomieszczeniach biurowych. Natomiast w pomieszczeniu przeznaczonym do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę oznaczonym jako „szpital” przebywały koty z objawami kociego kataru⁵⁵, podczas gdy w sąsiedniej klatce przebywał pies, a w boksach służących do separacji psów agresywnych utrzymywano psy odbywające kwarantannę. Ponadto sposób utrzymywania skrzyni chłodniczej do czasowego przetrzymywania zwłok zwierząt w niezadaszonym (pokrytym plandeką), betonowym i nieogrzewanym boksie nie gwarantował niezawodności sprzętu ze względu na warunki pogodowe i nie był zgodny z zaleceniami producenta”.


- e) zastrzeżenie 5. — dotyczące nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret drugie, w której wskazano na niespełnienie wymagań określonych: w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, tj. na zlokalizowaniu szpitala i szpitala zakaźnego w pomieszczeniach bez okien, w związku z czym przebywającym tam zwierzętom nie zapewniono dostępu do światła dziennego oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 4 o treści: „Podjęcie działań mających na celu zapewnienie realizowania zadania polegającego na opiece nad zwierzętami bezdomnymi w terenie gminy, przez podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt w obiekcie spełniającym obowiązujące wymagania” — i w związku z tym:
- na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w nieprawidłowości oznaczonej numerem 5.1 w tiret drugim skreślił słowa: „szpital i”;
 - w nieprawidłowości oznaczonej numerem 5.1 w tiret drugim na końcu zdania znak interpunkcyjny „,” zastąpił znakiem „.”;
 - w nowym wersie poniżej ww. dodał zapis o treści: „Ponadto stwierdzono, że w schronisku niezgodnie z:”;
- f) zastrzeżenie 7. — dotyczące fragmentu nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret czwarte, w którym wskazano na niespełnienie wymagań określonych w art. 3 ust. 1 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt⁶, tj. stwierdzenia, że zabiegi takie jak kastracja, ekstrakcja zębowa oraz strzyżenie w sedacji według systemu klinika XP zostało wykonane przez technika weterynarii a nie przez lekarza weterynarii — i w związku z tym na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w tiret czwartym skreślił zapis o treści: „oraz strzyżenie w sedacji”;
- g) zastrzeżenie 8. — dotyczące nieprawidłowości stwierdzającej podawanie leków oraz przechowywanie ich niezgodnie z zaleceniami producenta, wykonywania zabiegów strzyżenia w głębokiej sedacji bez zastosowania niezbędnej dwunastogodzinnej głodówki, przechowywania w gabinecie weterynaryjnym nieopisanych leków tj. maści bez opisanego składu, daty sporządzenia i końcowej daty ważności, pokruszonych tabletek, co stwarzało ryzyko ewentualnych pomyłek personelu medycznego, przeterminowanych szczepionek oraz nieuwagi lekowej po upływie ich daty ważności w systemie Klinika XP – i w związku z tym na str. 19 wystąpienia w nieprawidłowości nr 5.3w wersie czwartym o dołu wykreślił zdanie zaczynające się od słów: „Niezgodnie z charakterystyką” i kończące się słowami: „w procesie wybudzenia” i zastąpił je zdaniem o treści: „Wskazał również na relacje ustne technika oraz lekarza weterynarii, które mogą wskazywać na przeprowadzanie zabiegów strzyżenia w głębokiej sedacji bez zachowania niezbędnej dwunastogodzinnej głodówki, co w opinii biegłego lekarza weterynarii może spowodować powikłania poanestetyczne w postaci zachłystowego zapalenia płuc, w przypadku wystąpienia wymiotów w czasie indukcji lub w procesie wybudzenia.”;

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 24.

- h) zastrzeżenie 12. — dotyczące niezapewnienia w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej — i w związku z tym na stronie 23 wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Uwaga* pierwszymu zdaniu rozpoczynającemu się wyrazami: „Opisane w niniejszym wystąpieniu ...” nadał brzmienie: „Opisane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym ustalenia wskazują, że pomimo obowiązku określonego w art. 69 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶³ (dalej: uofp), Prezydent nie zapewnił funkcjonowania w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie realizacji zadań dotyczących zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami.”

3 oddalił zastrzeżenia w pozostałym zakresie;


.....
Wanda Baćal


.....
Agnieszka Bury


.....
Przemysław Fidecki

UZASADNIENIE

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Urzędzie Miasta Piły kontrolę nr S/19/002 pn. *Realizacja przez wybrane gminy województwa wielkopolskiego i lubuskiego zadań z zakresu zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami*. Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 6 lipca 2018 r. (LPO.410.007.02.2018), do którego w piśmie z dnia 26 lipca 2019 r. Prezydent Miasta Piły (dalej: Prezydent) zgłosił dwanaście zastrzeżeń.

Zastrzeżenie 1. dotyczyło wniosku pokontrolnego nr 1 (na stronie 23 wystąpienia) o prowadzenie w formie elektronicznej ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie wskazanym w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷. Wniosek jest związany z nieprawidłowością nr 1 (na stronie 14 wystąpienia), w opisie której podano, że Prezydent Miasta Piły nie prowadził, wymaganej dyspozycją art. 7 ust. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, elektronicznej ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń. W zastrzeżeniu Prezydent nie zgodził się ze stwierdzeniem, że nie prowadził elektronicznej ewidencji wydanych i cofniętych zezwoleń, wymaganej dyspozycją art. 7 ust. 6b ww. ustawy. Podał, że stosownie do tego przepisu przyjęto, że ewidencja udzielonych zezwoleń prowadzona będzie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) w zakładce „Ochrona środowiska”. Dodał, że z żadnego przepisu prawa nie wynika jednoznacznie w jakiej formie i gdzie taka ewidencja powinna być prowadzona, a ustawodawca, nakazując jej prowadzenie ewidencji, nie określił szczegółowych zasad jej prowadzenia oraz nie wskazał w jakiej formie i w którym miejscu ma być dostępna informacja o wydanych i cofniętych zezwoleniach. Tym samym, według Prezydenta, organy gminy miały dowolność w zakresie tworzenia tej ewidencji. Podniósł także, że nie jest prawdą, że informacja zawarta w BIP wynikała z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁸. Powyższy artykuł stanowi, iż „każdemu przysługuje, z zastrzeżeniem art. 5, prawo dostępu do informacji publicznej, zwane dalej „prawem do informacji publicznej”, tak więc trudno wywieść w oparciu o ten artykuł, że podane w BIP informacje nie stanowią rejestru udzielonych zezwoleń, o którym mowa w art. 7 ust. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tylko informacje w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej. Ponadto Prezydent poinformował, że wychodząc

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, ze zm. Dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”.

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1429. Dalej: „ustawa o dostępie do informacji publicznej”.

naprzeciw oczekiwaniom NIK, zostanie utworzona dodatkowa elektroniczna ewidencja wydanych i cofniętych zezwoleń, która zostanie zamieszczona na stronie internetowej Urzędu.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

Sformułowana w wystąpieniu nieprawidłowość dotycząca nieprowadzenia elektronicznej ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń, wymaganej dyspozycją art. 7 ust. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, została stwierdzona na podstawie następujących ustaleń:

- prowadzony przez pracownika merytorycznego wykaz przedsiębiorców, działających na terenie miasta Piła, świadczących usługi m.in. w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, nie odzwierciedlał stanu faktycznego;
- w informacji zamieszczonej na stronie BIP Urzędu Miasta Piły w zakładce „Ochrona środowiska”, dotyczącej wykazu firm świadczących usługi komunalne m.in. w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, prowadzenia grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części (która, według wyjaśnienia zastępcy dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, stanowiła ewidencję w rozumieniu art. 7 ust. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), wskazano jedynie podmioty, którym aktualnie powierzono realizację zadań publicznych w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz prowadzenia grzebowiska i spalarni zwłok zwierzęcych, a odtworzenie danych historycznych dotyczących udzielonych poprzednio zezwoleń na podstawie informacji zawartych w BIP nie było możliwe.

W wystąpieniu, przy opisie powyżej wskazanej nieprawidłowości ponadto podano, że informacje na stronie BIP o podmiotach, które aktualnie realizują zadania publiczne, ukierunkowane są na realizację prawa dostępu do informacji publicznej, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Zgodnie z art. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wymagane jest uzyskanie zezwolenia na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności m.in. w zakresie: ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części (ust. 1); zezwolenie to jest udzielane, w drodze decyzji, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce świadczenia usług (ust. 6); wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi w formie elektronicznej ewidencję udzielonych i cofniętych zezwoleń (ust. 6b). Stosownie do art. 9 ust. 1 powołanej wyżej ustawy zezwolenie powinno określać: imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby przedsiębiorcy; przedmiot i obszar działalności objętej zezwoleniem; termin podjęcia działalności; wymagania w zakresie jakości usług objętych zezwoleniem; niezbędne zabiegi z zakresu ochrony środowiska i ochrony sanitarnej wymagane po zakończeniu działalności objętej zezwoleniem; inne wymagania szczególne wynikające z odrębnych przepisów (w tym wymagania dotyczące standardu sanitarnego wykonywania usług, ochrony środowiska i obowiązku prowadzenia odpowiedniej dokumentacji działalności objętej zezwoleniem). Zezwolenie wydaje się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat (art. 9 ust. 1b).

Uwzględniając powyżej wskazane przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Zespół Orzekający podziela stanowisko Prezydenta, że przepisy prawa nie wskazują jednoznacznie w jakiej formie i gdzie powinna być prowadzona elektroniczna ewidencja udzielonych i cofniętych zezwoleń, jednak nie podziela opinii, że organy gminy miały pełną dowolność w zakresie tworzenia tej ewidencji. Jak wskazują przytoczone powyżej przepisy, ewidencja dotyczy wydanych zezwoleń, tj. decyzji administracyjnych, które zawierają (zgodnie z art. 9 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) określone dane, w szczególności dotyczące: wydanej decyzji (np. daty wydania i cofnięcia zezwolenia); obszaru działalności objętej zezwoleniem; terminu podjęcia działalności oraz czasu, na jaki udzielono zezwolenia. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że w informacji zamieszczonej na stronie BIP Urzędu Miasta Piły w zakładce „Ochrona środowiska” figurowały jedynie nazwy i adresy podmiotów realizujących usługi komunalne w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz prowadzenia grzebowiska i spalarni zwłok zwierzęcych. Brak było natomiast innych danych określonych w wydanych zezwoleniach. W związku

z powyższym informacja ta nie stanowiła ewidencji udzielonych i cofniętych zezwoleń, wymaganej dyspozycją art. 7 ust. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i Zespół nie uwzględnił zastrzeżenia Prezydenta w tej części.

Zdaniem Zespołu Orzekającego zasadne jest zastrzeżenie Prezydenta do stwierdzenia zawartego w opisie nieprawidłowości, że informacje na stronie BIP o podmiotach, które aktualnie realizują zadania publiczne, ukierunkowane są wyłącznie na realizację prawa dostępu do informacji publicznej, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej⁹. W związku z brakiem określenia w przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach konkretnego miejsca prowadzenia udzielonych i cofniętych zezwoleń, zdaniem Zespołu, ewidencja ta, stanowiąca informację publiczną (wynikającą z danych będących w posiadaniu Urzędu), może być prowadzona w urzędowym publikatorze teleinformatycznym — Biuletynie Informacji Publicznej w rozumieniu art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Zastrzeżenie 2. dotyczyło wniosku pokontrolnego nr 2 o „Zapewnienie, w toku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego związanego z realizowaniem zadań dotyczących ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, wyboru wykonawców spełniających określone w SIWZ wymagania”. Wniosek ten został sformułowany w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości (opisanej w punkcie 2 sekcji „stwierdzone nieprawidłowości” na str. 15-16 wystąpienia pokontrolnego) polegającej na wybraniu w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na wylapywanie i utrzymywanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt w roku 2017 oferty podmiotu VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski, który nie spełniał warunków określonych w SIWZ. Było to niezgodne z art. 24 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰. W związku z tym, na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 pzp, oferta podlegała odrzuceniu.

Warunkiem udziału w postępowaniu – zgodnie z rozdziałem V SIWZ było posiadanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, w SIWZ wymagano (rozdział VI Dokumenty składające się na ofertę punkt 1 podpunkt 2 i 3), aby wykonawca przedstawił zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz zezwolenie na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt. Umowę z firmą VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski na wylapywanie i utrzymywanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt w 2017 r., Krzysztof Szewc, Zastępca Prezydenta podpisał dnia 6 grudnia 2016 r., mimo że wykonawca dysponował w tym czasie wyłącznie zezwoleniem na prowadzenie schroniska dla zwierząt (z dnia 20.03.2013 r.). Zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami Prezydent Miasta Piły udzielił wybranemu wykonawcy dopiero 18 października 2017 r., tj. 10 miesięcy po zleceniu wylapywania i utrzymania pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły w 2017 roku.

W zastrzeżeniu Prezydent podniósł, że w prowadzonych postępowaniach w trybie ustawy pzp wybierani są wykonawcy spełniający wymagania określone w SIWZ. Przedsiębiorca na dzień składania oferty spełniał wymagania zarówno na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt, jak również na wylapywanie i utrzymanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt, a mianowicie posiadał pojazd do przewożenia bezdomnych zwierząt dopuszczony przez powiatowego lekarza weterynarii, spełniający wymagania weterynaryjne, określone dla środka transportu zwierząt zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. Dysponował atestowanymi środkami i urządzeniami do obezwładniania i wylapywania zwierząt w sposób niepowodujący zagrożenia dla ich życia i zdrowia, ani niezadających im cierpienia. Prowadził również elektroniczną bazę danych, umożliwiającą ewidencję świadczonych usług.

⁹ Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej: „Każdemu przysługuje, z zastrzeżeniem art. 5, prawo dostępu do informacji publicznej, zwane dalej „prawem do informacji publicznej”.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, dalej: „ppz”.

Przedsiębiorca prowadził schronisko, do którego przewożone były zwierzęta z terenu gminy Piła. Ponadto, przedsiębiorca był lekarzem weterynarii i zatrudniał innych lekarzy o tej specjalności, co dawało możliwość udzielania pomocy weterynaryjnej wyłapywanym zwierzętom. Przedsiębiorca posiadał również umowę na odbiór zwłok zwierzęcych z wyspecjalizowaną firmą.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

Z ustaleń kontroli bezsprzecznie wynika, że przedsiębiorca Vet-Zoo Serwis lek. wet. Zenon Jażdżewski zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami uzyskał dopiero 18 października 2017 r. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami wymagane jest uzyskanie zezwolenia. Na dzień składania oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wyłapywanie i utrzymanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły w roku 2017 (oferta z dnia 24 listopada 2016 r.) wykonawca nie posiadał zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami. Nawet, jeśli wykonawca na dzień składania oferty spełniał wymagania na prowadzenie działalności polegającej na wyłapywaniu i utrzymaniu pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt, co Prezydent podnosi w zastrzeżeniach, to nie mógł dołączyć do oferty wymaganego w tym postępowaniu (w rozdziale VI SIWZ) zezwolenia na prowadzenie działalności w ww. zakresie i nie mógł wykazać, że spełnia warunki udziału w postępowaniu — określone jednoznacznie w rozdziale V SIWZ. Stosownie do przepisów art. 24 ust. 1 pkt 12 pzp, wykonawca ten powinien być wykluczony z postępowania, a jego oferta powinna być odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 pzp. Mimo to, Urząd zawarł z tym wykonawcą umowę na wykonywanie w 2017 r. zadania polegającego na wyłapywaniu i utrzymaniu pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły.

Zespół Orzekający zwraca jednak uwagę, że stwierdzenie nieprawidłowości nie musi obligatoryjnie pociągać za sobą konieczności formułowania wniosku pokontrolnego, bowiem zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK w wystąpieniu pokontrolnym zawiera się wnioski w sprawie usunięcia nieprawidłowości. Tymczasem z ustalonego stanu faktycznego (str. 8-9 wystąpienia pokontrolnego) wynika, że postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na wyłapywanie i utrzymywanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt w latach 2018-2021 zostały przeprowadzone w 2017 oraz 2018 roku. W postępowaniach tych Urząd wymagał, aby wykonawca posiadał zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt. Wybrani wykonawcy, wykonujący zadanie w 2018 r. (VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski) oraz w latach 2019-2021 (Piłskie Schronisko dla Zwierząt Sp. z o.o.) posiadali wymagane zezwolenia. Brak jest zatem przesłanek do wnioskowania, że stan nieprawidłowy zaistnieje w bliżej nieokreślonej przyszłości. W związku z tym Zespół Orzekający uznał za stosowne wykreślić wniosek pokontrolny nr 2.

Zastrzeżenie 3. dotyczyło nieprawidłowości opisanej na str. 16 wystąpienia pokontrolnego w pkt 3 stwierdzającej niezawarcie w umowach z Vet-Zoo serwis lek. wet. Zenon Jażdżewski¹¹ oraz w umowie z Piłskim Schroniskiem Dla Zwierząt Sp. z o.o.¹² na wyłapywanie i utrzymanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły w latach 2017-2019 wszystkich postanowień wymaganych dyspozycją § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt¹³ oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 3 o „zawarcie w umowach o realizację zadania polegającego na wyłapywaniu bezdomnych zwierząt, wszystkich wymaganych postanowień określonych w rozporządzeniu w sprawie zasad wyłapywania oraz ustalonymi przez Radę Miasta Programami.”

W zastrzeżeniu Prezydent nie zgodził się ze stwierdzeniem NIK, że w umowach o realizację zadania

¹¹ Umowa nr 13/PN//2016 r. z dnia 6 grudnia 2016 r. oraz umowa nr 3/PN/2018 z 16 stycznia 2018 r.

¹² Umowa nr 22/WR/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. z aneksami.

¹³ Dz. U. z 1998 r. Nr 116, poz. 753. Dalej: „rozporządzenie w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt”.

polegającego na wyłapywaniu bezdomnych zwierząt, należało ująć wprost wszystkie wymagania, określone w § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz ustalone przez Radę Miasta Piły w programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie miasta Piły. Zdaniem Prezydenta Piły w umowach istnieją zapisy, które nakazują wykonawcy przestrzeganie wszystkich obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie. Wskazał, że w umowie nr 13/PN/I/2016 r. z 6 grudnia 2016 r. widnieją następujące zapisy: w § 1 ust. 2 pkt 2.1 ppkt 1): „wyłapywanie w sposób humanitarny zwierząt bezdomnych (psy, koty) według zaistniałej konieczności (dojazd i dowóz wyłapywanych zwierząt do schroniska); w § 2 pkt 1: „wykonawca przy realizacji przedmiotu umowy zobowiązuje się do: 1) przestrzegania postanowień zawartych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, a także wszelkich przepisów prawnych związanych z przedmiotową działalnością, a w szczególności: a) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt; b) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt; c) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach; d) właściwych rozporządzeń wydanych na podstawie ww. ustaw.” W § 2 punkcie 2: „Wykonawca zapewnia w czasie wyłapywania i transportu zwierząt korzystanie z urządzeń i środków, które nie stwarzają zagrożenia życia i zdrowia zwierząt oraz nie zadają im cierpienia.” Prezydent wskazał na analogiczne zapisy znajdujące się w umowie nr 3/PN/ 2018 z 16 stycznia 2018 r. w § 2 pkt 1: „Wykonawca przy realizacji przedmiotu umowy zobowiązuje się do: pkt 1.1 przestrzegania postanowień zawartych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, a także wszelkich przepisów prawnych związanych z przedmiotową działalnością, a w szczególności: a) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt; b) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt; c) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie”; w § 2 pkt 1.2: „zachowania bezpieczeństwa, porządku i czystości podczas realizacji przedmiotu umowy”; w § 2 pkt 1.3: „powierzenia prac objętych przedmiotem umowy pracownikom posiadającym wymagane do tego kwalifikacje i uprawnienia oraz zaopatrzenia ich w odpowiedni sprzęt zapewniający bezpieczeństwo”; w § 2 pkt 1.4: „zapewnienie we właściwym zakresie zaplecza organizacyjnego, personalnego i narzędzi koniecznych do wykonania przedmiotu umowy”; § 2 pkt 2: „wykonawca zapewni w czasie wyłapywania i transportu zwierząt korzystanie z urządzeń i środków, które nie stwarzają zagrożenia życia i zdrowia zwierząt oraz nie zadają im cierpienia.” Z kolei w umowie nr 22/WR/18 z dnia 31 grudnia 2018 r. Prezydent wskazał na następujące zapisy: § 2 pkt 1: „Wykonawca przy realizacji przedmiotu umowy zobowiązuje się do: ppkt 1) przestrzegania postanowień zawartych w obowiązujących przepisach prawnych: a) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt; b) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt; c) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”; w § 2 ppkt 2): „zachowania bezpieczeństwa, porządku i czystości podczas realizacji przedmiotu umowy”; w § 2 ppkt 3): „powierzenia prac objętych przedmiotem umowy pracownikom posiadającym wymagane do tego celu kwalifikacje i uprawnienia oraz zaopatrzenia ich w odpowiedni sprzęt zapewniający bezpieczeństwo”; w § 2 ppkt 4): „zapewnienia we własnym zakresie zaplecza organizacyjnego, personalnego i narzędzi koniecznych do wykonywania przedmiotu umowy”; w § 2 pkt 2: „Wykonawca zapewni w czasie wyłapywania i transportu zwierząt korzystanie z urządzeń i środków, które nie stwarzają zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt oraz nie zadają im cierpienia”. Prezydent wskazał, że w każdej z ww. umów znajduje się zapis o treści: „Wyłapywanie i/lub odbiór bezdomnych zwierząt na terenie gminy Piła ma charakter stały w okresie obowiązywania umowy, odbywać się będzie niezwłocznie na telefoniczne zgłoszenie interwencyjne zamawiającego, nie później jednak niż w ciągu 12 godzin od zgłoszenia. Zgłoszeń będzie dokonywać osoba wskazana przez Zamawiającego”. Poinformował również, że zwierzęta wyłapano w granicach administracyjnych miasta Piły bezpośrednio są przewożone do schroniska, nie było więc potrzeby wskazania miejsca przetrzymywania wyłapywanych zwierząt przed przewiezieniem ich do schroniska. Zgłaszający zastrzeżenia stwierdził, że każda z ww. umów wskazywała, że przy realizacji przedmiotu zamówienia należy przestrzegać obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie, powierzone prace mogą realizować pracownicy, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, oraz powinni posiadać sprzęt zapewniający bezpieczeństwo, zaplecze organizacyjne i narzędzia konieczne dla

zapewnienia wykonania przedmiotu umowy. Natomiast czynność związana z wyłapywaniem i transportem zwierząt może odbywać się tylko i wyłącznie przy pomocy urządzeń i środków, które nie stwarzają zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt, oraz nie powodują ich cierpienia. Stwierdził, że to na wykonawcy przedmiotu umowy ciąży obowiązek posiadania urządzeń, środków oraz pojazdów do przewozu zwierząt, które w sposób należyty pozwalają na wywiązanie się z przedmiotu umowy. Podniósł również, że w aktualnych przepisach prawnych brak jest jakichkolwiek unormowań prawnych, które określałyby z nazwy urządzenia i środki, przy pomocy których zwierzęta miały być wyłapywane. Wskazano jedynie, że przy wyłapywaniu bezdomnych zwierząt należy używać urządzeń i środków niestwarzających zagrożenia dla ich zdrowia i życia, ani zadawać im cierpienia. Wobec powyższego Prezydent Miasta nie mógł wskazać innego typu urządzeń niż w ww. akcie prawnym. Poinformował również, że mając na względzie brak szczegółowych przepisów, określających urządzenia i środki, przy pomocy których zwierzęta mają być wyłapywane, wystąpi do Powiatowego Lekarza Weterynarii z prośbą o wskazanie takich urządzeń i środków. Zostaną one uwzględnione w kolejnym postępowaniu.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

Zgodnie z treścią § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt¹⁴, organ gminy może zawrzeć umowę na przeprowadzenie wyłapywania zwierząt bezdomnych z podmiotem prowadzącym schronisko lub przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej. Umowa, o której mowa w ust. 1 powinna zawierać w szczególności: 1) wskazanie urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wyłapywane, 2) określenie środków do przewozu zwierząt; 3) zapewnienie w razie potrzeby pomocy lekarsko-weterynaryjnej, 4) wskazanie miejsca przetrzymywania zwierząt wyłapanych przed przewiezieniem do schroniska (§ 5 ust. 2). Z analizy treści umów zawartych przez Gminę Piła na wyłapywanie i utrzymanie pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły w latach 2017-2019, tj. umów nr 13/PN/I/2016 r. z dnia 6 grudnia 2016 r. i nr 3/PN/2018 z 16 stycznia 2018 r. zawartych z Vet-Zoo serwis lek. wet. Zenon Jażdżewski oraz umowy nr 22/WR/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. zawartej z Piłskim Schroniskiem Dla Zwierząt Sp. z o.o. wynika, że określone w § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt wymogi, co do koniecznych zapisów umów na przeprowadzenie wyłapywania zwierząt bezdomnych nie zostały w pełni w przedmiotowych umowach uwzględnione. Nie sposób bowiem uznać zapisu umowy o treści: „Wykonawca zapewni w czasie wyłapywania i transportu zwierząt korzystanie z urządzeń i środków, które nie stwarzają zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt oraz nie powodują ich cierpienia” (§ 2 ust. 2 umów z 6 grudnia 2016 r., z 16 stycznia 2018 r. i z 31 grudnia 2018 r.) za „wskazanie” urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wyłapywane” czy też za „określenie środków do przewozu zwierząt”, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia. Wymieniony zapis umowy stanowi natomiast przytoczenie zapisu § 7 ww. rozporządzenia. Natomiast odnośnie do zapisu w sprawie wskazania miejsca przetrzymywania wyłapanych zwierząt przed przewiezieniem do schroniska Zespół Orzekający zauważa, że możliwość przewiezienia wyłapanych zwierząt bezpośrednio do schroniska przewidziana została w § 6 ww. rozporządzenia w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt. Gmina w zawartych umowach (w § 1 ust. 2 ppkt 2.1. umowy nr 13/PN/I/2016 z dnia 6 grudnia 2016 r. i umowy nr 3/PN/2018 r. z dnia 16 stycznia 2018 r. oraz w § 1 ust. 2 pkt 1 umowy nr 22/WR/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r.) zamieściła zapisy, w brzmieniu: „Przedmiot zamówienia obejmuje (...) 1) wyłapywanie w sposób humanitarny bezdomnych zwierząt (psy, koty) według zaistniałej konieczności (dojazd i dowóz wyłapanych zwierząt do schroniska)”. Z zapisów tych wynika, że wyłapane zwierzęta mają być od razu przewiezione do schroniska, co wyklucza konieczność wskazania w umowie miejsca przetrzymywania zwierząt przed przewiezieniem do schroniska. Taka procedura postępowania ze zwierzętami odłowionymi była zgodna ze wskazaną w treści programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na

¹⁴ Dz. U. Nr 116, poz. 753.

terenie Miasta Piły uchwalonych w latach 2017-2019, gdzie w rozdziale 5 dotyczącym odławiania bezdomnych zwierząt w § 7 zapisano, że „bezdomne zwierzęta po odłowieniu będą niezwłocznie przewiezione i umieszczone w schronisku”.

Zastrzeżenie 4 dotyczyło nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret pierwsze oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 4 o treści: „Podjęcie działań mających na celu zapewnienie realizowania zadania polegającego na opiece nad zwierzętami bezdomnymi z terenu gminy, przez podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt w obiekcie spełniającym obowiązujące wymagania”. W nieprawidłowości wskazano na niespełnienie wymagań określonych: w § 2 ust. 1 pkt 2 i 3, § 2 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, tj.: niewyodrębnienie pomieszczeń: dla samic z oseskami, które przebywały w klatkach kenelowych w pomieszczeniach biurowych; do wydawania zwierząt ze schroniska (co odbywało się w pomieszczeniach biurowych); do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę (koty z objawami kociego kataru przebywały w pomieszczeniu oznakowanym jako „szpital”, a w sąsiedniej klatce przebywał pies); pomieszczeń lub boksów zapewniających separację zwierząt agresywnych (utrzymywano tam psy odbywające kwarantannę); brak było chłodni do czasowego przetrzymywania zwłok zwierzęcych (a sposób utrzymywania zamrażarki przeznaczonej na zwłoki zwierząt w niezadaszonym - pokrytym plandeką betonowym i nieogrzewanym boksie, nie gwarantował niezawodności sprzętu ze względu na warunki pogodowe i nie był zgodny z zaleceniami producenta).

Prezydent Miasta Piły podniósł w zastrzeżeniach, że Piłskie Schronisko Dla Zwierząt Sp. z o.o. spełnia obowiązujące wymagania prawne dla prowadzenia schronisk: rozmieszczenie zwierząt na terenie schroniska w dniu przeprowadzania kontroli, jak również w każdym innym dniu, jest zgodne z najlepszą możliwą praktyką weterynaryjną, kontrolowaną przez lekarza weterynarii. Odnośnie do zawartego w wystąpieniu pokontrolnym stwierdzenia o braku wyodrębnienia pomieszczeń dla samic z oseskami, które przebywały w klatkach kenelowych w pomieszczeniach biurowych stwierdził, że do przebywania dwóch samic z oseskami, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostało wyznaczone osobne pomieszczenie, nie przebywają w nim żadne inne zwierzęta. Umieszczenie matek karmiących z miotami osobno (odizolowane rodziny) w komfortowych, cichych warunkach w miękkich kojcach kenelowych, w pomieszczeniu, do którego nie mają dostępu osoby postronne lub też mające kontakt z innymi zwierzętami w schronisku, zostało uznane za optymalne wyjście, biorąc pod uwagę naturalną sytuację epizootyczną schroniska (naturalnie występujące zwiększone ryzyko transmisji patogenów związane wyłącznie z faktem obecności dużej liczby zwierząt na ograniczonym terenie). Zdaniem zgłaszającego zastrzeżenia, w tym zakresie zostały spełnione wymagania ww. rozporządzenia w prawie wymagań weterynaryjnych. Odnośnie do zwierząt, które trafiają do adopcji podał, że są one przekazywane przyszłym właścicielom w pomieszczeniu, w którym przeprowadzany jest wywiad z przyszłymi właścicielami oraz podpisywane dokumenty adopcyjne. Przedtem poddawane są badaniu i ocenie w gabinecie weterynaryjnym. Stwierdził, że w dniu przeprowadzania kontroli w schronisku nie przebywały koty, które musiałyby być odizolowane w pomieszczeniu zwanym kwarantanną. Koty podejrzane o chorobę zakaźną przebywały odizolowane w klatce w szpitalu zakaźnym. Koty chore (trzy zwierzęta) były w trakcie leczenia i przebywały w osobnym pomieszczeniu, izolowane od kotów adopcyjnych. Matki karmiące z miotami (dwie kotki z kociętami), zgodnie z rozporządzeniem w sprawie warunków weterynaryjnych, przebywały (osobno w kojcach) w wyznaczonym do tego pomieszczeniu. Dodał, że w schronisku jest pomieszczenie, które w razie konieczności służy za kwarantannę dla kotów, a także boksy zapewniające separację zwierząt agresywnych. Jak wskazano w trakcie kontroli, klatki oznaczone tabliczkami „psy agresywne” to kojec nr 1 oraz nr 3 w pierwszym rzędzie kojców. Zgłaszający zastrzeżenia podał, że zgodnie z jego wiedzą, w dniu przeprowadzania kontroli w kojcach przebywały psy agresywne - kojec nr 1 - pies „Leon”, nr ewidencyjny P-113; w kojcu nr 3 pies o nr ewid. W-595 - pies wyskakujący z kojca, a więc z założenia stwarzający zagrożenie dla ludzi i zwierząt. Dodał, że kojec nr 3 jest

zabudowany tak, aby uniemożliwić wyskakiwanie z niego zwierząt. Zaznaczył również, że to, w jakich warunkach jest ustawiona zamrażarka do czasowego przechowywania zwłok zwierzęcych jest w gestii jej posiadacza i nie powinno być przedmiotem kontroli NIK. Posiadacz tego urządzenia odpowiada za warunki jego eksploatacji.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

Zgodnie z wymogami § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23 czerwca 2004 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dla schronisk, w schronisku dla zwierząt wyodrębnia się pomieszczenia przeznaczone do utrzymywania zwierząt zdrowych, w tym m.in. osobne dla samic z oseskami. Z analizy językowej powyższego przepisu wynika, że pomieszczenie takie ma służyć wyłącznie temu celowi, tak więc umieszczenie w schronisku kotek karmiących wraz z młodymi w klatkach kenelowych na korytarzu oraz w pomieszczeniu biurowym, w którym przebywają pracownicy schroniska oraz interesanci, nie spełnia wymogów ww. przepisu. Wyodrębnione pomieszczenia dla samic karmiących wraz z oseskami służą odizolowaniu tych zwierząt od czynników infekcyjnych oraz wyeliminowaniu czynników stresogennych, jakim jest obecność innych zwierząt oraz ludzi. Wskazała na to również biegła weterynarz w swojej opinii wydanej na potrzeby kontroli (akta kontroli str. 1624).

Natomiast odnośnie do wydawania zwierząt ze schroniska, przepis § 2 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia stanowi, że w schronisku powinno znajdować się „pomieszczenie przeznaczone do wydawania zwierząt ze schroniska”. Przy czym odmiennie niż w przypadku wymogów opisanych w § 1 ust. 1-8 oraz w § 2 ust. 2 pkt 1 i 3, rozporządzenie mówi o „pomieszczeniu przeznaczonym do”, a nie o „wyodrębnionym pomieszczeniu”. Analiza językowa tego przepisu wskazuje, że w przypadku pomieszczenia przeznaczonego do wydawania zwierząt ze schroniska nie musi to być „wyodrębnione pomieszczenie”, tak więc stan, w którym pomieszczeniem służącym temu celowi było pomieszczenie biurowe (recepcja), gdzie przeprowadzano wywiad z przyszłymi właścicielami i podpisywano dokumenty adopcyjne, należy uznać za prawidłowy.

Odnosnie do pomieszczeń przeznaczonych do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę (wymóg zawarty w § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych), zarówno z opinii biegłej weterynarz (akta kontroli str. 1613-1615) jak i z protokołu oględzin przeprowadzonych przez kontrolera w dniu 18 czerwca 2019 r. bezsprzecznie wynika, że pomieszczenia takie zostały w schronisku wyodrębnione. W opinii biegłej stwierdzono, że na terenie schroniska znajduje się „budynek kwarantanna kocia” oraz „budynek szpital dla zwierząt (5 boksów z osobnymi wybiegami), a także „pomieszczenie izolatka dla podejrzanych/chorych na choroby zakaźne”. Z kolei w protokole oględzin (akta kontroli str. 614-617) stwierdzono, że „w schronisku wyodrębniono pomieszczenia przeznaczone do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę”, tj. klatki dla psów w sektorze 4 – 16 kojców z osobnym wybiegiem oraz „pomieszczenia przeznaczone na kwarantannę z osobnym wybiegiem oddzielnym służą” w sektorze nr 5 – 35 boksów. Stwierdzono również, że „w budynku administracyjnym wydzielono izolatkę dla zwierząt podejrzanych lub chorych na choroby zakaźne, do której wchodziło się od strony podwórza”, a także: „w budynku administracyjnym po lewej stronie od recepcji w pobliżu gabinetu weterynaryjnego znajdowało się pomieszczenie oznakowane jako szpital dla zwierząt. W pomieszczeniu bez okna wydzielono 5 boksów z osobnymi wybiegami”. Zatem wymóg określony w § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych został przez schronisko spełniony. Odrębną kwestią jest natomiast sposób, w jaki umieszczano w tych pomieszczeniach zwierzęta. W opinii biegłej weterynarz stwierdzono bowiem, że w dniu przeprowadzania oględzin w schronisku (18 czerwca 2019 r.) w budynku „szpital dla zwierząt” przebywało 5 kociąt chorych na koci katar (jedno w stanie bardzo ciężkim) oraz młody pies znaleziony przez straż miejską. Zdaniem biegłej, utrzymywanie kociąt chorych na koci katar, którego czynniki są patogenami silnie zaraźliwymi, w ogólnodostępnym szpitalu, z którego bezpośrednio przechodzi się do zdrowych kotów, jest zagrożeniem dla ich zdrowia ze względu na możliwość zarażenia drogą kropelkową (akta kontroli str. 1613-1614, 1623, oraz załącznik nr 2 do opinii biegłego - akta kontroli str. 1675-1678).

Odnosząc się do zawartego w wystąpieniu pokontrolnym stwierdzenia, że w schronisku nie wyodrębniono pomieszczeń lub boksów zapewniających separację zwierząt agresywnych, Zespół Orzekający stwierdza, że

w protokole oględzin z dnia 18 czerwca 2019 r. (akta kontroli str. 616) znajduje się zapis, że „w schronisku wyodrębniono boksy zapewniające separację zwierząt agresywnych”, które były pokryte plandeką. Potwierdzeniem tego zapisu jest dokumentacja zdjęciowa, na której uwidocznione zostały kojce oznaczone czerwoną tabliczką z napisem: „psy agresywne”. Tym samym należy stwierdzić, że został spełniony warunek, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych. Natomiast stwierdzenie, że w trakcie dokonywania oględzin w kojcach tych przebywały psy odbywające kwarantannę nie zmienia faktu, że takie boksy dla zwierząt agresywnych zostały wyodrębnione. Prezydent Miasta Piły w zastrzeżeniach wskazuje, że według jego wiedzy w dniu przeprowadzania kontroli w kojcach tych (nr 1 i nr 3) przebywały psy agresywne oraz wskazał, które to były zwierzęta: w kojcu nr 1 - pies „Leon”, nr ewidencyjny P-113; w kojcu nr 3 pies o nr ewid. W-595 - pies wyskakujący z kojca, a więc z założenia stwarzający zagrożenie dla ludzi i zwierząt (kojec nr 3 jest zabudowany tak, aby uniemożliwić wyskakiwanie z niego zwierząt). Nie przedłożył jednak żadnych dowodów na potwierdzenie tego stwierdzenia. Zapis o przebywaniu psów odbywających kwarantannę w kojcach dla zwierząt agresywnych znajduje się natomiast w protokole oględzin z dnia 18 czerwca 2019 r. podpisanym przez osoby, w obecności których przeprowadzono oględziny: Prezesa Zarządu Pilskiego Schroniska dla Zwierząt Sp. z o.o., Kierownika Biura Nadzoru Właścicielskiego, lekarza weterynarii, technika weterynarii oraz dwóch pracowników administracyjnych. Nie zakwestionowali oni zawartego w protokole oględzin stwierdzenia, że w boksach przeznaczonych dla zwierząt agresywnych przebywały psy odbywające kwarantannę. Należy więc uznać powyższy zapis w wystąpieniu pokontrolnym za zgodny z dokumentacją zgromadzoną w trakcie kontroli.

W nieprawidłowości 5.1 tiret pierwsze wystąpienia pokontrolnego na str. 18 stwierdzono również, że w schronisku brak jest chłodni do czasowego przetrzymywania zwłok zwierzęcych, co było niezgodne z wymogami § 3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych, jak również, że sposób utrzymywania zamrażarki przeznaczonej na zwłoki zwierząt w niezadaszonym - pokrytym plandeką betonowym i nieogrzewanym boksie, nie gwarantował niezawodności sprzętu ze względu na warunki pogodowe i nie był zgodny z zaleceniami producenta. Zespół Orzekający zauważa, że w opinii biegłej w dziedzinie weterynarii stwierdzono, że „w schronisku znajduje się skrzynia chłodnicza do czasowego przetrzymywania zwłok zgodnie z §3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych, która znajdowała się poza budynkiem w betonowym sektorze bez trwałego zadaszenia i ogrzewania” (akta kontroli str. 1615), a w protokole oględzin z dnia 18 czerwca 2019 r. zapisano, że „schronisko nie dysponowało piecem do spalania zwłok ani chłodnią do czasowego przetrzymywania zwłok. W obiekcie poza budynkiem w betonowym sektorze bez trwałego zadaszenia (przykryte plandeką) i ogrzewania znajduje się skrzynia chłodnicza do czasowego przetrzymywania zwłok” (akta kontroli str. 616). Przedmiotowa skrzynia chłodnicza uwidoczniona została również w dokumentacji fotograficznej dołączonej do ww. protokołu oględzin. Zgodnie z definicją (*Słownik Języka Polskiego*), chłodnia to „pomieszczenie (także mebel lub pojazd) z urządzeniem chłodniczym”. Spośród metod wykorzystujących do utrwalania żywności niską temperaturę wyróżnia się chłodnictwo – gdzie stosuje się temperatury od 10 do 0°C oraz zamrażalnictwo -18°C (a nawet poniżej), do których wykorzystuje się odpowiednie urządzenia komór chłodniczych. W zależności od utrzymywanej temperatury, komory dzielą się na: [1] chłodnicze – gdzie temperatura waha się od 0 do +10°C; [2] mroźnicze – gdzie temperatura waha się od -5 do -25°C, przy czym gdy temperatura wynosi -18 do -25°C, mówimy o komorach mroźniczych, tzw. standardowych; [3] mroźnie głębokiego mrożenia – gdzie panuje temperatura ok. -30°C; [4] komory z atmosferą kontrolowaną¹⁵. Tak więc, zdaniem Zespołu Orzekającego, należy uznać, że opisana w opinii biegłego oraz w protokole oględzin „skrzynia chłodnicza” (opisana jako „zamrażarka” w wystąpieniu pokontrolnym) znajdująca się na wyposażeniu schroniska, spełniała wymogi „chłodni do czasowego przetrzymywania zwłok zwierząt”, o której mowa w §3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych. Natomiast w wystąpieniu słusznie wskazano na nieprawidłowości związane ze sposobem utrzymywania tej chłodni (w niezadaszonym – przykrytym plandeką, betonowym

¹⁵ Zob. artykuł z miesięcznika „Chłodnictwo i Klimatyzacja” <https://www.chlodnictwoiklimatyzacja.pl/artykuly/240-wydanie-12-2014/3359-nawilzanie-w-chlodniach-i-mroznicach.html>

i nieogrzewanym boksie), który nie tylko był niezgodny z zaleceniami producenta, ale również może potencjalnie spowodować zagrożenie dla osób tę chłodnię obsługujących.

Zastrzeżenie 5. dotyczyło nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret drugie oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 4 o treści: „Podjęcie działań mających na celu zapewnienie realizowania zadania polegającego na opiece nad zwierzętami bezdomnymi w terenie gminy, przez podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt w obiekcie spełniającym obowiązujące wymagania”. W nieprawidłowości wskazano na niespełnienie wymagań określonych: w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, tj. na zlokalizowaniu szpitala i szpitala zakaźnego w pomieszczeniach bez okien, w związku z czym przebywającym tam zwierzętom nie zapewniono dostępu do światła dziennego.

Zgłaszający zastrzeżenia podniósł, że pomieszczenie oznakowane jako „szpital dla zwierząt” ma kojce dwuczęściowe, w których część wewnętrzna kojca umieszczona w budynku pod dachem oddzielona jest drzwiami od zadaszonej części zewnętrznej kojca (poza budynkiem, pod dachem). Zwierzęta przebywające w tzw. „szpitalu dla zwierząt” mają więc pomieszczenie chroniące przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem do światła dziennego (zwierzęta codziennie, w godzinach pracy schroniska, tj. przez osiem godzin, mają otwarte przejście przez drzwi do zewnętrznej części kojca zlokalizowanej na dworze). Zwierzęta mają możliwość swobodnej zmiany pozycji ciała, odpowiednią karmę (karmione są osobno, karma dobierana indywidualnie) i stały dostęp do wody. Zwierzęta przebywające w „Szpitalu zakaźnym” znajdują się w pomieszczeniu, które chroni je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi; mają codzienny dostęp do światła dziennego (otwarte w trakcie pielęgnacji, kontynuacji leczenia, karmienia i sprzątnięcia drzwi wejściowe); w okresie letnim zamiast drzwi wejściowych w godzinach pracy schroniska zamontowana jest siatka na ramie, która umożliwia stały dostęp światła dziennego bez możliwości wlatywania owadów). Zwierzęta mają możliwość swobodnej zmiany pozycji ciała w dostosowanych do ich wielkości klatkach; mają dostęp do karmy jeżeli jest takie zalecenie wydane przez lekarza weterynarii; mają stały dostęp do wody, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ich życia lub zdrowia w przebiegu choroby zakaźnej. Dodał również, że okna świetlikowe w szpitaliku zakaźnym uwzględnione są w planie modernizacji schroniska.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

Z opinii biegłej w dziedzinie weterynarii (akta kontroli str. 1614) wynika, że „szpital dla zwierząt” stanowiło pięć boksów z osobnymi wybiegami. Potwierdza to dokumentacja zdjęciowa dołączona do opinii (akta kontroli str. 1632), na której uwidocznione zostało pomieszczenie z kotami znajdującymi się w klatce kenelowej oraz ogrodzone wybiegi znajdujące się na zewnątrz budynku. Biegła nie zakwestionowała warunków technicznych panujących w „szpitalu dla zwierząt”. W protokole oględzin z dnia 18 czerwca 2019 r. zapisano, że pomieszczenie oznakowane jako „szpital dla zwierząt” jest pomieszczeniem bez okna, w którym wydzielono pięć boksów z osobnymi wybiegami. Zdaniem Zespołu Orzekającego, zapewnienie zwierzętom przebywającym w pomieszczeniu zwanym „szpitalem dla zwierząt” dostępu do wybiegów znajdujących się na zewnątrz budynku w godzinach pracy schroniska (tj. przez 8 godzin dziennie, od 8.00 do 16.00), spełnia wymogi „dostępu do światła dziennego”, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt. Natomiast wymóg ten nie został spełniony w przypadku zwierząt umieszczonych w „szpitalu zakaźnym”. Jak wskazał sam zgłaszający zastrzeżenia, dostęp do światła dziennego jest w tym pomieszczeniu możliwy jedynie w trakcie pielęgnacji, kontynuacji leczenia, karmienia i sprzątnięcia poprzez otwarte drzwi wejściowe. Przekazana w zastrzeżeniach informacja, że w planie modernizacji schroniska uwzględnione są okna świetlikowe w „szpitalu zakaźnym” świadczy o tym, że również Prezydent Miasta Piły zauważa potrzebę zwiększenia dostępu do światła dziennego w tym pomieszczeniu.

Zastrzeżenie 6. dotyczyło nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret trzecie, w której stwierdzono niespełnienie wymagań określonych: w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa

i Rozwoju Wsi z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych¹⁶, tj. wskazano, że gabinet nie został wyposażony w autoklaw do sterylizacji narzędzi, natomiast z systemu ewidencyjnego Klinika XP wynikało, że w gabinecie wykonywano kastracje kocurów. Ponadto gabinet zaopatrzone w duży zapas nici, w tym nici z tępą igłą służące do szycia tkanek miękkich, a w dniu oględzin w plastikowym pojemniku przechowywano nici w alkoholu, co świadczy o przeprowadzaniu tam zabiegów chirurgicznych.

W zastrzeżeniach Prezydent Miasta Piły nie odniósł się bezpośrednio do stwierdzenia o braku autoklawu do sterylizacji narzędzi. Stwierdził natomiast, że zapas nici, w tym z tępą igłą, wynika z hurtowych zakupów w pierwszym etapie działalności schroniska i podyktowany był możliwością wykorzystania w nowej sali zabiegowej, a decyzja o kastracjach została podjęta przez lekarza weterynarii Panią Dominikę Górąską z zachowaniem dobrostanu zwierząt.

Zespół Orzekający Oddalił zastrzeżenie.

W zastrzeżeniach Prezydent Miasta Piły nie odniósł się do braku w gabinecie autoklawu (lub sterylizatora na suche powietrze), w który - zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych, powinien być wyposażony pokój przyjęć w przypadku, gdy usługi weterynaryjne są wykonywane przy użyciu narzędzi i sprzętu weterynaryjnego wielokrotnego użytku. Z ustaleń dokonanych w trakcie kontroli wynika, że w gabinecie wykonywano zabiegi chirurgiczne (kastracje kocurów), zatem powinien on być wyposażony w wymagany sprzęt do sterylizacji, o którym mowa w przywołanym powyżej przepisie.

Zastrzeżenie 7. dotyczyło fragmentu nieprawidłowości opisanej na str. 18 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.1 w tiret czwarte, w którym wskazano na niespełnienie wymagań określonych w art. 3 ust. 1 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt¹⁷, tj. stwierdzenia, że zabiegi takie jak kastracja, ekstrakcja zębowa oraz strzyżenie w sedacji według systemu klinika XP zostało wykonane przez technika weterynarii a nie przez lekarza weterynarii.

W zastrzeżeniach Prezydent Miasta Piły stwierdził, że decyzja o kastracjach została podjęta przez lekarza weterynarii Panią Dominikę Górąską z zachowaniem dobrostanu zwierząt. Sedacji poddaje lekarz weterynarii i również on ocenia jej głębokość. Brak jest przepisów prawnych, które określałyby wykształcenie osoby wykonującej strzyżenie psa. Strzyżenia w sedacji może dokonywać również personel pomocniczy. Dodał, że w schronisku zwierzęta zawsze i bez wyjątku poddawane są sedacji przez lekarza weterynarii. Lekarz weterynarii nadzoruje również zwierzę przez okres przebywania w sedacji. Dostęp do sejfu z lekami psychotropowymi ma wyłącznie lekarz weterynarii. W programie Schronisko XP wizyty wpisują i rejestrują również technicy weterynarii; wizyta, podczas której były dokonywane zabiegi w sedacji mogła zostać pomyłkowo umieszczona w programie Klinika XP.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

Zgłaszający zastrzeżenia nie zakwestionował ustaleń kontroli odnośnie do wykonywania przez technika weterynarii zabiegów takich jak kastracja i ekstrakcja zębowa, wskazał tylko, że decyzja o kastracjach została podjęta przez lekarza weterynarii. Odniósł się natomiast do wykonywania przez technika weterynarii strzyżenia psów poddanych sedacji, wskazując, że zwierzęta w schronisku zawsze są poddawane sedacji przez lekarza weterynarii, natomiast czynność strzyżenia może wykonywać również personel pomocniczy. Zespół Orzekający stwierdza, że czynność strzyżenia psa należy zaliczyć do zabiegów sanitarnohigienicznych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt, do których wykonywania uprawnieni są technicy weterynarii. Należy ją odróżnić o samego zabiegu poddania zwierzęcia sedacji, który może wykonać jedynie lekarz weterynarii. Natomiast zdaniem Zespołu Orzekającego, sam fakt wpisania strzyżenia w sedacji do programu Klinika XP przez technika weterynarii, nie świadczy o tym, że technik ten samodzielnie poddał zwierzę sedacji. W aktach kontroli znajdują się zdjęcia ekranu komputera pokazujące badania, zarejestrowane

¹⁶ Dz. U. Nr 194 poz. 1990. Dalej: rozporządzenie w sprawie wymagań dla gabinetów weterynaryjnych.

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 24.

w prowadzonym w formie elektronicznej programie Klinika XP, którym zostało poddane konkretne zwierzę. Na zdjęciu nr 20190618_122011 (zapisanym na nośniku elektronicznym - akta kontroli str. 617e) widnieją następujące zapisy: opis badania: „strzyżenie w sedacji”, następnie wymienione są zastosowane leki oraz stwierdzenie: „osoba rejestrująca wizytę: technik Adrianna Szmaglińska”. Na zdjęciach nr 20190618_124230 oraz 20190618_123212 natomiast widnieją zapisy: opis badania: „strzyżenie w sedacji”, następnie wymienione są zastosowane leki oraz stwierdzenie: „zarejestrował lek. wet. Barbara Kowalczyk”. Powyższe zapisy nie wskazują jednoznacznie na to, kto przeprowadzał dany zabieg, a jedynie kto dane badanie czy wizytę zarejestrował. Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Prezydenta Miasta Piły, iż wpisania wizyty w programie Klinika XP mógł pomyłkowo dokonać technik weterynarii, stwierdzić należy, że brak jest dostatecznych dowodów na to, że to technik weterynarii poddał zwierzę sedacji. Zwłaszcza, że w aktach kontroli udokumentowany został tylko jeden przypadek zarejestrowania takiego zabiegu przez technika weterynarii (zdjęcie nr 20190618_122011, akta kontroli str. 617e).

Zastrzeżenie 8. dotyczyło nieprawidłowości opisanej na str. 19 wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.3, tj. że w czasie oględzin obiektu schroniska, biegły w dziedzinie weterynarii stwierdził podawanie leków oraz przechowywanie ich niezgodnie z zaleceniami producenta. Niezgodnie z charakterystyką weterynaryjnego produktu leczniczego, zabiegi strzyżenia wykonywano w głębokiej sedacji, po łącznym podaniu w wysokich dawkach środków psychotropowych takich jak: dexmedetomidyna, butomidol, ketamina i relanium, bez zastosowania niezbędnej dwunastogodzinnej głodówki, co w opinii biegłego lekarza weterynarii może spowodować powikłania poanestetyczne w postaci zachyłstowego zapalenia płuc, w przypadku wystąpienia wymiotów w czasie indukcji lub w procesie wybudzenia. W gabinecie weterynaryjnym przechowywano nieopisane leki tj. maści bez opisanego składu, daty sporządzenia i końcowej daty ważności, pokruszone tabletki, co stwarza ryzyko ewentualnych pomyłek personelu medycznego. Niezgodnie z zaleceniami producenta w gabinecie przechowywano przeterminowane szczepionki, których podanie, w opinii biegłego lekarza weterynarii, stwarzało realne zagrożenie dla zdrowia i życia zwierząt. Ponadto leki po upływie ich daty ważności nie widniały w systemie Klinika XP.

W zastrzeżeniach Prezydent Miasta Piły podniósł, że do strzyżenia zwierząt w sedacji są używane dawki leków zgodne z przyjętym dawkowaniem i z potrzebą uwarunkowaną osobniczo. Potrzebę ocenia lekarz weterynarii. Sedacji poddaje lekarz weterynarii i również on ocenia jej głębokość. Zdaniem zgłaszającego zastrzeżenia, stwierdzenie, że „użycie takich środków w dużych dawkach, mimo zastosowania Antisedanu nie gwarantuje wybudzenia się zwierzęcia w godzinach pracy schroniska do godziny 16” jest subiektywną oceną nieuzasadnioną medycznie i niepopartą faktami. Nie zdarzyło się, aby jakiegokolwiek zwierzę poddawane sedacji do strzyżenia na terenie schroniska zostało pozostawione bez opieki do momentu całkowitego powrotu świadomości i powrotu do swojego kojca. Dodał, że zalecenia wydawane przez lekarza weterynarii technikom weterynarii i pielęgniarzom na kwaterach w toku przygotowania zwierzęcia do sedacji i planowania strzyżenia, zawsze i bez wyjątku obejmują „zalecenie głodówki” co najmniej 12 godzin przed planowaną sedacją. Lekarz weterynarii natomiast musi stosować zasadę ograniczonego zaufania do pielęgniarzy, podobnie jak stosuje się zasadę ograniczonego zaufania w stosunku do właścicieli zwierząt prywatnych w prywatnych lecznicach weterynaryjnych. Dlatego lekarz weterynarii musi być przygotowany na fakt, że zwierzę mimo wyraźnych zaleceń mogło mieć dostęp do smakołyku lub karmy i tego dotyczyła rozmowa w dniu kontroli. Podkreślił, że lekarz weterynarii nigdy nie stosuje środków anestetycznych wbrew zaleceniom producenta dotyczących głodówki, poza wypadkami w których niezbędne jest natychmiastowe użycie środków anestetycznych bez względu na to czy zwierzę było karmione (nagle wypadki, konieczna szybka pomoc). Zalecenia dotyczące głodówki dla zwierząt z zaplanowanymi zabiegami pielęgnacyjnymi są wydawane również na piśmie na tablicy sucho-ścieralnej obok gabinetu weterynaryjnego i pielęgniarze mają do nich dostęp. Odnosząc się do zapisów wystąpienia dotyczących leków, zgłaszający zastrzeżenia podał, że w dniu kontroli w gabinecie stwierdzono upływ terminu ważności trzech szczepionek Nobivac (zostały one usunięte zgodnie z procedurą usuwania szczepionek i produktów leczniczych).

Dodał, że określona przez producenta data ważności szczepionki Nobivac określona była na „05.2019”, co oznacza, że szczepionka ważna jest do ostatniego dnia miesiąca maja 2019. Powinna była zostać usunięta z dniem 31.05.2019. Nieopisane maści w niefabrycznych opakowaniach zostały usunięte zgodnie procedurą usuwania leków i produktów leczniczych. Szczepionka dziesięciodawkowa Rabisin została usunięta zgodnie z procedurą usuwania leków i produktów leczniczych. Jej data ważności upływała 31/10/2019 roku, niedopatrzenie ze strony personelu weterynaryjnego polegało na niezużyciu jej „natychmiast” po otwarciu fabrycznie zamkniętej fiolki. Fiolka dziesięciodawkowa powinna zostać zużyta w dniu otwarcia lub wyrzucona. Dzień otwarcia został określony na „trzy dni” przed przeprowadzeniem kontroli. Suplement diety Rumen Tabs nie jest zarejestrowany jako lek. Tabletki Rumen Tabs zostały usunięte natychmiast po przeprowadzeniu kontroli, ponieważ upłynął ich termin ważności. Program Klinika XP służy wewnętrznej organizacji systemu pracy. Prawdopodobnie szczepionki, które były przeterminowane (trzy szczepionki Nobivac ważne do 05.2019) nie widniały „na stanie magazynu” w programie Schronisko XP ze względu na błędny tzw. import faktury (faktury elektronicznej z hurtowni do programu klinika XP). Program Schronisko XP nie jest podstawą przydatności leków i szczepionek do użycia. Przydatność leków i szczepionek zawsze jest oceniana osobiście w momencie podania danemu zwierzęciu na podstawie informacji umieszczonej na leku przez producenta.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

W zastrzeżeniu Prezydent Piły nie kwestionuje opisanych w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości dotyczących gospodarki lekami, poinformował natomiast, że nieopisane, przeterminowane leki i produkty lecznicze zostały usunięte po przeprowadzeniu kontroli. Odnośnie do poddawania zwierząt głębokiej sedacji przy zabiegach strzyżenia, ustalenia kontroli opierają się na opinii biegłej z dziedziny weterynarii, która na podstawie analizy indywidualnych kart leczenia zwierząt w programie Klinika XP stwierdziła podawanie dużych dawek leków psychotropowych przy wykonywaniu zabiegów strzyżenia zwierząt. W swojej opinii stwierdziła ona również, że „według relacji” technika weterynarii i lekarza weterynarii „mają miejsce” praktyki wykonywania zabiegów strzyżenia zwierząt w głębokiej sedacji a nawet analgezji, bez zastosowania niezbędnej 12 godzinnej głodówki przygotowawczej (opinia biegłego akta kontroli str. 1623). Stosowanie głodówki przed podaniem leków powodujących sedację jest natomiast rekomendowane przez producentów leków. Natomiast wnoszący zastrzeżenia podniósł, że rozmowa przeprowadzona z biegłą w dziedzinie weterynarii w czasie kontroli dotyczyła tego, że mimo wyraźnych zaleceń co do głodówki zwierzęcia przed planowanym zabiegiem, lekarz weterynarii musi być przygotowany na to, że zwierzę mogło mieć dostęp do smakołyku lub karmy. Zespół Orzekający stwierdza, że oprócz wskazanego powyżej zapisu w opinii biegłej, w dokumentacji kontroli brak jest innych dowodów (np. wyjaśnień) potwierdzających, że w schronisku miały miejsce praktyki polegające na poddawaniu zwierząt głębokiej sedacji bez stosowania wymaganej przez producenta leku 12 godzinnej głodówki. Tak więc zawarte w wystąpieniu kategoryczne stwierdzenie o stosowaniu takich praktyk nie ma oparcia w dowodach. Jeśli chodzi o niewidoczność przeterminowanych leków w programie Klinika XP, zgłaszający zastrzeżenia nie kwestionuje takiego stanu rzeczy, wskazuje natomiast na powody braku takich zapisów i brak ich przydatności przy ocenie przydatności leków i szczepionek do użycia.

Zastrzeżenie 9. dotyczyło nieprawidłowości opisanej na str. 20 wystąpienia pokontrolnego w pkt 6, stwierdzającej, że Gmina zleciła wykonywanie sterylizacji lub kastracji bezdomnych kotów Towarzystwu opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Pile, mimo że na podstawie art. 11 a ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt¹⁸ zadanie to może zostać powierzone tylko schronisku dla zwierząt oraz związanego z tą nieprawidłowością wniosku pokontrolnego nr 5 o „zlecenie kastracji lub sterylizacji zwierząt wyłącznie podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt”.

W zastrzeżeniu Prezydent podniósł, że wszystkie bezdomne zwierzęta trafiające do schroniska są sterylizowane i kastrowane. Przez zwierzęta bezdomne, zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt należy rozumieć

¹⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 122, ze zm.

ma możliwości ustalenia właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały". Zdaniem zgłaszającego zastrzeżenia, w przypadku sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących w ekosystemie miasta (a takich dotyczyły kwestionowane umowy) powyższy przepis nie ma zastosowania. Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt, przez zwierzęta wolno żyjące rozumie się „zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka”, tak więc, do kotów wolno żyjących w ekosystemie miasta nie można zastosować art. 11 a ust. 4 ww. ustawy. Zdaniem Prezydenta Piły, zasady przyjęte przez gminę w odniesieniu do sterylizacji, kastracji i dokarmiania kotów wolno żyjących w ekosystemie miasta są więc zgodne z ww. przepisami.

Zespół orzekający uwzględnił zastrzeżenie.

Nieprawidłowość opisana na stronie 20 wystąpienia pokontrolnego w pkt 6, do której Prezydent Miasta Piły złożył zastrzeżenia, została sformułowana w następujący sposób: „Gmina zleciła wykonywanie sterylizacji lub kastracji bezdomnych kotów Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Pile, mimo że na podstawie art. 11a ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt zadanie to może zostać powierzone tylko schronisku dla zwierząt”. Nieprawidłowość ta odnosi się do zawartych przez Gminę z Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Pile umów o realizację zadania publicznego pod tytułem: „Zapobieganie bezdomności kotów na terenie Gminy Piła poprzez wykonywanie zabiegów sterylizacji i kastracji” (umowy z: 27 marca 2017 r., 7 lutego 2018 r. i 13 maja 2019 r.), dotyczących sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących w ekosystemie miasta (w tym ogrodach działkowych, podwórkach), będących pod stałą opieką karmiciela. Zespół Orzekający zauważa, że ustawa o ochronie zwierząt w art. 4 zawiera definicje legalne określające znaczenie poszczególnych pojęć zawartych w ustawie: w pkt 16 zawarte jest określenie "zwierząt bezdomnych" a w pkt 21 pojęcie "zwierząt wolno żyjących (dzikich)". Przez "zwierzęta bezdomne" rozumie się zwierzęta domowe lub gospodarskie które uciekły, zabląkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Z kolei przez "zwierzęta wolno żyjące (dzikie)" rozumie się zwierzęta nieudomowione żyjące w warunkach niezależnych od człowieka. Niewątpliwie kotów wolno żyjących nie można zaliczyć do zwierząt bezdomnych w rozumieniu definicji ustawy o ochronie zwierząt, natomiast można je zaliczyć do "zwierząt wolno żyjących, czyli dzikich" (por. wyrok WSA we Wrocławiu z 26 września 2012 r., sygn. akt: II SA/Wr 504/12). W ramach zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom, Gmina zapewnia bezdomnym zwierzętom miejsce w schronisku dla zwierząt (art. 11a ust. 2 pkt 1), a w przypadku kotów wolno żyjących zapewnia im opiekę (art. 11a ust. 2 pkt 2). Artykuł 11a ust. 2 pkt 4 ustawy o ochronie zwierząt stanowi, że program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt obejmuje w szczególności obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt. Jednocześnie, w art. 11a ust. 4 ww. ustawy przewidziano, że realizacja tego zadania może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt. Oznacza to, że sterylizację albo kastrację zwierząt przebywających w schronisku można powierzyć wyłącznie podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt. Natomiast w przypadku wolno żyjących kotów przepis ten nie ma zastosowania, ponieważ nie są to zwierzęta bezdomne i nie przebywają w schronisku dla zwierząt. Sterylizacja lub kastracja kotów wolno żyjących jest możliwa na podstawie art. 11a ust. 3a (obowiązującego od dnia 6 stycznia 2017 r.), który stanowi, że uchwalony przez Radę Gminy program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt może obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką pozostają. W przypadku tego przepisu, inaczej niż w przypadku art. 11a ust. 4, ustawa nie nakazuje, jakiemu podmiotowi gmina może powierzyć realizację sterylizacji lub kastracji, wobec czego od decyzji gminy zależy więc, czy w ogóle taki plan zostanie wdrożony. Gmina dysponuje więc pewną swobodą w opracowaniu zasad, na jakich ww. zabiegi będą się odbywać (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt II SA/Bd 1351/18).

Zastrzeżenie 10. dotyczyło wniosku pokontrolnego nr 6 o „Podjęcie działań w celu renegotjowania porozumienia z dnia 22 października 2018 r. w sprawie zwrotu najemcy nakładów na obiekty nielegalnie wybudowane na terenie schroniska i grzebowiska dla zwierząt”. Wniosek został sformułowany w związku ze stwierdzoną

nieprawidłowością, opisaną w punkcie 7 sekcji „stwierdzone nieprawidłowości” (str. 21 wystąpienia pokontrolnego), polegającą na zwróceniu przez Gminę dotychczasowemu najemcy nieruchomości przeznaczonej na schronisko i spalarnię nakładów w kwocie 184.714,02 zł (brutto) na wykonanie obiektów budowlanych bez wymaganego pozwolenia na budowę (a więc zrealizowanych nielegalnie, a przez to nienadających się aktualnie do zakładanego sposobu ich użytkowania). Nakłady te dotyczyły rozbudowy budynku gospodarczego na terenie grzebowiska zwłok zwierzęcych o wartości 41.246,82 zł oraz budowy 81 kopców dla psów o wartości 143.467,20 zł. Na wykonanie przedmiotowych robót budowlanych (ponadplanowych w stosunku do uzgodnionych) Urząd nie wyraził zgody. Zwrot tych nakładów NIK oceniła negatywnie z punktu widzenia kryterium gospodarności.

W zastrzeżeniu Prezydent wskazał, że Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Pile (PINB) postanowieniem z 22 czerwca 2018 r. nakazał inwestorowi VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski m.in. wstrzymanie prowadzonych robót budowlanych przy wykonaniu rozbudowy budynku gospodarczego o pomieszczenie do spopielenia padłych zwierząt, a następnie postanowieniem z 13 czerwca 2019 r. postanowił zawiesić z urzędu to postępowanie do czasu uzyskania od Prezydenta Miasta Piły decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W zastrzeżeniu podano, że procedura związana z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest w toku - projekt decyzji jest na etapie opiniowania i uzgodnienia.

Natomiast w sprawie budowy 81 kopców dla psów Prezydent w zastrzeżeniu podniósł, że na dzień przekazania terenu schroniska i nakładów poniesionych na wybudowanie ww. środków trwałych (31 grudnia 2018 r.) kocy nie były samowolą budowlaną. Bowiern, po demontażu zadaszeń nad kopcem przez VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski, kocy pozostał jako element ogrodzenia o wysokości do 2,00 m i przestał odpowiadać definicji wiaty i nie podlega regulacji ustawy Prawo budowlane. W związku z powyższym PINB umorzył w całości, jako bezprzedmiotowe, wszczęte w tej sprawie postępowania administracyjne. Prezydent potwierdził, że na działce jest 211 kopców w tym 130 wg projektu, natomiast 81 jest dodatkowych, z czego 56 bez zadaszenia.

Prezydent podał, że całkowite rozliczenie nakładów poniesionych przez Zenona Jażdżewskiego było konieczne w celu zachowania ciągłości pracy i funkcjonowania schroniska. Próba rozwiązania sytuacji związanej z rozliczeniem nakładów poniesionych przez Zenona Jażdżewskiego na rozbudowę schroniska i grzebowiska nie zyskała aprobaty ze strony najemcy, który stwierdził, że nie przekaze schroniska, a sprawę skieruje na drogę postępowania sądowego. W ocenie Prezydenta, ostatecznym skutkiem byłyby sprawy sądowe, których wyroku nie można przesądzić a w konsekwencji niemożność przejęcia schroniska przez najbliższe lata. Nierozliczenie z najemcą nakładów przed rozwiązaniem umowy najmu w części dotyczącej schroniska dla zwierząt uniemożliwiałoby realizację zadań własnych gminy w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wylapywaniu. Zdaniem Prezydenta, jego decyzja w tym zakresie była słuszna, i jedyna możliwa do podjęcia. Według Prezydenta oba w/w elementy (budynek gospodarczy z pomieszczeniem do spopielenia padłych zwierząt oraz kocy dla psów) stanowią integralną część schroniska i są niezbędne do jego efektywnej eksploatacji.

Zespół Orzekający oddalił zastrzeżenie.

Z ustaleń kontroli, nie kwestionowanych przez Prezydenta, wynika, że Zastępca Prezydenta w dniu 22 października 2018 r. zawarł z Zenonem Jażdżewskim (prowadzącym działalność gospodarczą VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski) porozumienie w sprawie rozwiązania umowy najmu zawartej 12 września 2011 r. Na podstawie tego porozumienia dotychczasowy najemca przeniósł na Gminę Piła prawo własności nakładów poniesionych na przedmiot umowy, za łączną cenę 1.930.999,14 zł, w tym 184.714,02 zł nakłady poniesione na rozbudowę budynku gospodarczego o pomieszczenie do spopielenia padłych zwierząt (41.246,82 zł) i budowę 81 kopców dla zwierząt (143.467,20 zł). Cena nakładów została ustalona na podstawie wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego (na zlecenie Gminy Piła) w operacie szacunkowym z dnia 27.08.2018 r. Nakłady poniesione na rozbudowę budynku gospodarczego do spopielenia

szacunkowym z dnia 27.08.2018 r. Nakłady poniesione na rozbudowę budynku gospodarczego do spopielenia zwłok zwierzęcych oraz budowę 81 kojców, w tym 56 bez zadaszenia wykazane zostały w operacie szacunkowym, jako ponadplanowe. Z ustaleń kontroli wynika, że w dacie zawarcia przedmiotowego porozumienia trwało postępowanie administracyjne wszczęte przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pile w sprawie doprowadzenia do zgodności z prawem rozbudowy budynku gospodarczego do spopielenia zwłok zwierzęcych. Postępowanie zostało zawieszono z urzędu przez PINB dopiero 13 czerwca 2019 r. Kontrola wykazała też, że w wyniku wszczętych przez PINB (16 marca 2018 r.) postępowań w sprawie doprowadzenia kojców dla psów do stanu zgodnego z prawem, dotychczasowy najemca dokonał demontażu zadaszeń nad wybudowanymi kojcami dla psów, w wyniku czego kojce pozostały jako element ogrodzenia i przestały odpowiadać definicji wiaty, co stanowiło podstawę do umorzenia postępowań przez PINB (14 czerwca 2018 r.).

Zespół zwraca uwagę, że podmiot VET-ZOO SERWIS lek. wet. Zenon Jażdżewski, jako najemca nieruchomości na podstawie umowy najmu z 12 września 2011 r., zgodnie z umową najmu najemca zobowiązany był do użytkowania przedmiotu najmu wyłącznie na cele budowy i eksploatacji schroniska i grzebowiska dla zwierząt oraz na cele związane z eksploatacją schroniska oraz grzebowiska. Natomiast zgodnie z aneksem do tej umowy z dnia 29 sierpnia 2013 r. – najemca zobowiązany był użytkować przedmiot najmu wyłącznie na cele związane z eksploatacją schroniska oraz grzebowiska dla zwierząt. Jednocześnie zgodnie z umową najmu, po zakończeniu inwestycji wszelkie zmiany dotyczące wzniesionych obiektów (rozbudowa, modernizacja, rozbiórka) wymagały uprzedniej pisemnej zgody Gminy.

Ze zgromadzonych w aktach kontroli dokumentów wynika, że w dacie zawierania aneksu do umowy najmu (29 sierpnia 2013 r.) powierzchnia użytkowa budynku gospodarczego usytuowanego na nieruchomości wynosiła 15,56 m², rozbudowę budynku gospodarczego stwierdzili inspektorzy PINB w czasie kontroli przeprowadzonej 5 stycznia 2018 r., a z operatu szacunkowego z 27 sierpnia 2018 r. wynika, że powierzchnia użytkowa tego budynku wynosi 27,98 m², w tym dobudowana 12,42 m². W sposób nie budzący wątpliwości udokumentowano też, że na nieruchomości znajdowało się 211 kojców, w tym 130 wg projektu, natomiast 81 jest dodatkowych, z czego 56 bez zadaszenia. Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w złożonych wyjaśnieniach potwierdziła, że „zgoda na poniesienie nakładów na rozbudowę wyżej wymienionych środków trwałych nie została wydana. Wiedzę o realizacji tych inwestycji powzięto po doręczeniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pile w sprawie doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem obiektów budowlanych”.

Odnosząc się do twierdzenia składającego zastrzeżenia, że „oba ww. elementy stanowią integralną część schroniska, są niezbędne do jego efektywnej eksploatacji”, Zespół Orzekający zauważa, że według niekwestionowanego stanu faktycznego, Zenon Jażdżewski w dalszym ciągu najmuje od Gminy Piła nieruchomość, na której zlokalizowano grzebowisko dla zwierząt wraz z budynkiem do spopielenia zwłok zwierząt prowadząc tam działalność gospodarczą i budynek ten, wraz z instalacją nie był wykorzystywany na potrzeby schroniska prowadzonego przez Piłskie Schronisko dla Zwierząt Sp. z o.o. Na utylizację zwłok zwierząt Spółka Piłskie Schronisko dla Zwierząt podpisała umowę z innym podmiotem (Farmutil HS z Siedzibą w Śmiłowie). Zaś oględziny schroniska dokonane 18 czerwca 2019 r. wykazały, że część nieruchomości, na której znajdowało się 81 niezadaszonych kojców dla psów nie była przez schronisko używana.

Ponadto podkreślić należy, że w sprawie wykonania przedmiotowych budynków i budowli (między innymi rozbudowę budynku gospodarczego do spopielenia zwłok zwierzęcych) bez wymaganego zezwolenia, za wykonanie których Gmina Piła zwróciła Zenonowi Jażdżewskiemu poniesione przez niego nakłady, zapadł wyrok skazujący go o czyn z art. 90 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

W świetle powyższego, należy uznać, że ocena NIK jest prawidłowa, a wniosek pokontrolny o renegocjację porozumienia w części dotyczącej nakładów na rozbudowę budynku gospodarczego i budowę dodatkowych kojców, w tym niezadaszonych bez uzyskania zgody Gminy w pełni uzasadniony.

Zastrzeżenie 11. dotyczyło wniosku pokontrolnego nr 7, na stronie 23 wystąpienia, o wzmocnienie nadzoru nad wykonaniem umowy z Pilskim Schroniskiem Dla Zwierząt Spółka z o.o.

W zastrzeżeniu Prezydent podał, że zgodnie z informacją podaną kontrolerowi NIK, w zawartych umowach, dotyczących wylapywania i utrzymania pod opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt z terenu miasta Piły, nie określano częstotliwości przeprowadzania kontroli. O czasie i zakresie kontroli decyduje zamawiający, czyli Gmina Piła. Umowa zawarta jest na okres 3 lat. Tak więc zamawiający dysponuje długim okresem, w którym może być przeprowadzona kontrola.

Zespół Orzekający oddalił zastrzeżenie.

Wniosek pokontrolny dotyczący wzmocnienia nadzoru nad wykonywaniem umowy z Pilskim Schroniskiem Dla Zwierząt Sp. z o.o., wynikał ze stwierdzenia nieprawidłowości w działalności schroniska dla zwierząt prowadzonego przez Pilskie Schronisko Dla Zwierząt Spółka z o.o., opisanych w wystąpieniu w punktach 5.1-5.3 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wniosek pokontrolny dotyczył wzmocnienia nadzoru, a nie częstotliwości przeprowadzania przez Urząd kontroli w schronisku. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹⁹ zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wylapywanie należy do zadań własnych gmin, w związku z tym stwierdzenie nieprawidłowości w działalności jednostek, z którymi Gmina zawarła umowy w tym zakresie, wymaga podjęcia przez Gminę działań zmierzających do wyegzekwowania prawidłowej realizacji zadań.

Zastrzeżenie nr 12. dotyczyło uwagi NIK opisanej w rozdziale IV. *Uwagi i wnioski* na stronie 23 wystąpienia. W rozdziale IV w sekcji pt. *Uwaga* podano, że opisane w wystąpieniu pokontrolnym ustalenia wskazują, że pomimo obowiązku określonego w art. 69 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁰ (dalej: uofp) Prezydent nie zapewnił funkcjonowania w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. W związku z tym stwierdzono, że NIK zwraca uwagę na potrzebę rozważenia podjęcia działań wzmacniających w Urzędzie kontrolę zarządczą, a to w celu urzeczywistnienia, określonego w art. 68 ust. 1 uofp, wymogu zapewnienia realizacji celów i zadań kierowanej jednostki sektora finansów publicznych w sposób zgodny z prawem.

W zastrzeżeniu Prezydent stwierdził, że sformułowana przez kontrolera NIK uwaga oparta została na własnych spostrzeżeniach. Kontroler NIK nie zwracał się do kontrolowanej jednostki o złożenie przedmiotowych wyjaśnień i ocenił całościowe funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie jedynie na podstawie wycinka jego działalności, tj. realizacji zadań z zakresu zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami, dotyczącego niektórych zadań prowadzonych głównie przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Wydział Gospodarki Nieruchomościami oraz Biuro Zamówień Publicznych (pozostali uczestnicy kontroli to Wydział Finansowy, Wydział Organizacyjno-Prawny, Audytor wewnętrzny). Prezydent stwierdził, że przedstawiona uwaga jest nieuzasadniona, ponieważ funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Piły polega na bieżącym prowadzeniu działań dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny i terminowy, a dokumentacja systemu kontroli zarządczej składa się z wewnętrznych procedur, instrukcji i regulaminów wprowadzanych do stosowania zarządzeniami oraz bieżących wytycznych i dokumentów określających zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników. Odniesienie się do wniosków wystąpienia pokontrolnego przez właściwe komórki merytoryczne świadczy, wbrew uwadze, że Prezydent Miasta Piły zapewnił w Urzędzie Miasta Piły funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, natomiast rezultaty wszystkich kontroli prowadzonych w Urzędzie Miasta wpływają na podejmowanie działań wzmacniających kontrolę zarządczą.

Zespół Orzekający uwzględnił zastrzeżenie w części.

¹⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 122, ze zm.

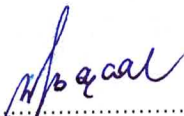
²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm. Dalej: *ustawa o finansach publicznych*.

Zgodnie z przywołanymi w uwadze NIK przepisami ustawy o finansach publicznych do obowiązków prezydenta miasta należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, którą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Uwaga dotycząca rozważenia podjęcia działań wzmacniających w Urzędzie kontroli zarządczej, została sformułowana w oparciu o całokształt zebranego materiału dowodowego dotyczącego realizacji przez Prezydenta zadań z zakresu zapobiegania i opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Zespół stwierdził, że oparte na materiale dowodowym ustalenia kontroli NIK, a w szczególności stwierdzone w wystąpieniu nieprawidłowości, wskazują na potrzebę rozważenia przez Prezydenta Miasta Piły podjęcia działań niezbędnych dla zapewnienia realizacji celów i zadań z zakresu zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami w sposób zgodny z prawem i efektywny. W związku z powyższym oddalił zastrzeżenie w części dotyczącej podniesienia przez Prezydenta, że uwaga NIK jest nieuzasadniona.

Uwzględniając, że przedmiotem kontroli była realizacja zadań Miasta Piły z zakresu zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami, tj. jednego z wielu zadań realizowanych przez Gminę, Zespół stwierdził, że stwierdzenie w uwadze NIK, że Prezydent nie zapewnił funkcjonowania w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, nie jest w pełni adekwatne do zebranego materiału dowodowego, dotyczącego tylko ustaleń dotyczących działań w zakresie zapobiegania bezdomności i opieki nad zwierzętami. W związku z powyższym uwzględnił zastrzeżenie w części i dokonał stosownego uzupełnienia sformułowania uwagi NIK.

Mając powyższe na uwadze Zespół Orzekający rozstrzygnął jak w sentencji uchwały.

Od niniejszej uchwały odwołanie nie przysługuje.



Wanda Baçal



Agnieszka Bury



Przemysław Fidecki

